

Warszawa, 16 czerwca 2009 r.



**MINISTER ROLNICTWA I  
ROZWOJU WSI**

DONwu-en-0732-20/09 (1008)

**Pan  
Wiktor Szmulewicz  
Prezes  
Krajowej Rady Izb Rolniczych  
ul. Wspólna 30 00-930 Warszawa**

Nawiązując do pisma z dnia 15 kwietnia 2009 r., w sprawie nowych zasad dotyczących łączenia okresów ubezpieczenia i opłacania składek w rolnym i powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Zgodnie z zapoczątkowaną w 1999 r. reformą powszechnego systemu ubezpieczeń społecznych w 2009 r. rozpoczęło się wypłacanie emerytur z nowego systemu dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. To że reforma emerytalna dotyczyć będzie osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., oraz to, że pierwsze „nowe” emerytury wypłacane będą w 2009 r., zdecydował Sejm RP przyjmując w dniu 13 października 1998 r. ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.) oraz 17 grudnia 1998 r. ustawę o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.). Jeszcze wcześniej bo w 1997 r. uchwalona została ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 159, poz.

1667, z późn. zm.) regulująca m.in. zasady gromadzenia składek w II filarze emerytalnym, tj. w otwartych funduszach emerytalnych.

System ubezpieczenia społecznego rolników nie został zreformowany i jest nadal w znacznym stopniu dotowany z budżetu państwa i opiera się na zdefiniowanym świadczeniu, a nie zdefiniowanej składce, jak powszechny. Oznacza to, że przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej nadal warunkiem koniecznym jest nie tylko osiągnięcie wieku emerytalnego, ale również posiadanie wymaganego stażu ubezpieczeniowego. Na dodatek prawo do wypłaty pełnej emerytury rolniczej uwarunkowane jest zaprzestaniem prowadzenia działalności rolniczej poprzez przekazanie gospodarstwa rolnego. Dotacja budżetowa do systemu ubezpieczenia społecznego rolników ukierunkowana jest właśnie na finansowanie tej części świadczenia emerytalnego rolniczego, która przysługuje za zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej.

Dlatego też wprowadzono łączenie okresów ubezpieczenia i opłacania składek w obu ww. systemach przy ustalaniu prawa i wysokości świadczenia emerytalnego w taki sposób, aby w każdym przypadku rolnik otrzymał świadczenie odpowiadające opłaconym przez niego składkom w okresie aktywności zawodowej w obu systemach. Stosowne przepisy prawne w tym zakresie w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz innych ustawach wprowadzone zostały ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507), która weszła w życie z dniem 8 stycznia 2009 r. Zgodnie z tymi przepisami rolnik „dwuzawodowiec”, urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r., po osiągnięciu wieku emerytalnego będzie miał zawsze prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (bez względu na długość stażu ubezpieczeniowego w ZUS) a także do emerytury ze środków zgromadzonych w Otwartym Funduszu Emerytalnym, jeżeli był członkiem OFE i zgromadził co najmniej minimalny kapitał określony ustawowo, a także do części składkowej świadczenia emerytalnego rolniczego stanowiącej część ubezpieczeniową. Natomiast, jeżeli w okresie aktywności zawodowej to działalność rolnicza w gospodarstwie rolnym była głównym źródłem utrzymania rolnika, tj. posiada on okres opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników wymagany do uzyskania emerytury rolniczej (25 lat) będzie miał prawo do emerytury rolniczej (którą wypłacać będzie KRUS) niezależnie od świadczeń emerytalnych wypłacanych mu przez ZUS (z FUS i z OFE). Każda z instytucji: ZUS i KRUS świadczenia emerytalne będzie wypłacać niezależnie.

W pozostałych przypadkach, gdy rolnik nie będzie miał wymaganego stażu ubezpieczenia rolniczego do przyznania mu emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników o emeryturę musi ubiegać się w ZUS. Przy ustalaniu wysokości emerytury z FUS ZUS uwzględni mu okresy opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników, obliczając zwiększenie na takich zasadach jak ustala się wysokość części składkowej emerytury rolniczej na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników. Okresy opłacania składek na ubezpieczenie rolne będą traktowane jak okresy składkowe w powszechnym systemie emerytalnym. Będą się więc sumować przy ustalaniu prawa do podwyższenia świadczenia do kwoty najniższej emerytury gwarantowanej przez państwo, jeżeli

wysokość ustalonego ze składek świadczenia nie osiągnie tej gwarantowanej kwoty. Należy podkreślić, że sposób ustalania wysokości zwiększenia rolnego do emerytury z FUS adaptuje rozwiązania istniejące dotychczas, tj. przed 8 stycznia 2009 r. Ponadto tak jak dotychczas w tym przypadku, gdy świadczenie emerytalne wypłacać będzie ZUS, prowadzenie działalności rolniczej przez emeryta nie będzie miało wpływu na wysokość tego świadczenia.

Takie rozwiązanie wpisuje się w postawiony zasadniczy cel reformy powszechnego systemu emerytalnego bo zachęca do dłuższej aktywności zawodowej i opłacania składek ubezpieczeniowych. Rolnik posiadający długi staż ubezpieczeniowy w rolnictwie (co najmniej 25. letni) oraz okresy opłacania składek w systemie powszechnym ma szansę otrzymać na starość 3 emerytury: z KRUS rolną oraz z ZUS emeryturę z FUS i emeryturę kapitałową (ze środków zgromadzonych w OFE). Takiej możliwości nie miałyby rolnik gdyby przepisy w tym zakresie nie uległy zmianie od 8 stycznia br. Przyjęte rozwiązania są więc korzystniejsze od dotychczasowych, które przewidywały wypłatę tylko jednego świadczenia emerytalnego z wybranego przez ubezpieczonego systemu tj., z KRUS lub z ZUS. Istotą przyjętych rozwiązań jest utrzymanie praw nabytych w systemie powszechnym, w tym do zgromadzonego „kapitału” ze składek, także w części podlegającej dziedziczeniu (z OFE), przy jednoczesnym zachowaniu praw do emerytury rolniczej.

Należy zaznaczyć, że okresy czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim lub okresy jej równorzędne albo okresy zastępczych form tej służby są okresami składkowymi zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz.353, z późn. zm.), a więc za te okresy przysługuje emerytura z FUS w odpowiedniej wysokości.

Jednocześnie z uwagi na fakt, że nowe wyżej opisane zasady łączenia okresów ubezpieczenia i opłacania składek w powszechnym i rolnym systemie ubezpieczenia społecznego budzą kontrowersje uprzejmie informuję, że zostaną one poddane szczegółowej analizie w trakcie prac Międzyresortowego Zespołu do spraw Reformy Systemu Ubezpieczenia Społecznego Rolników. Zadaniem tego zespołu, zgodnie z zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów Nr 105 z dnia 23 września 2008 r., jest bowiem opracowanie *założeń* do zmian legislacyjnych w zakresie ubezpieczenia społecznego rolników.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
Podsekretarz Stanu  
/-/ Tadeusz Nalewajk